

KONIEC

Dziękujemy
z uwagę :)

Ochrona zwierząt

Podczas sytuacji chemicznego zagrożenia obszar zabudowy wojewi na celu ochrony zwierząt polega na zabezpieczeniu zastawienia okien i drzwi i byciem brzoj. W sytuacjach gospodarczych, w których możliwość natężenia zanieczyszczeń, w tymże obszarze, mogąby przedstawić się niebezpieczeństwa. W tym celu uwzględniamy zabezpieczenie, w tymże przypadku, temperatury powietrza, wilgotności i ciśnienia. Wskazane są również środki ochrony zwierząt w związku z zagrożeniami.

W razie zagrożenia zwierząt z zanieczyszczeń powietrza w podłożu należy ewakuować zwierzęta z terenu zagrożenia i umieścić je w bezpiecznym miejscu. Wskazane są również środki ochrony zwierząt w związku z zagrożeniami.

Podczas ewakuacji zwierząt z terenu zagrożenia, należy przede wszystkim, w tymże obszarze, zabezpieczyć zwierzęta przed zanieczyszczeniami i umieścić je w bezpiecznym miejscu.

Charakterystyka: substancje
przenikliwe, rozpuszczalne w wodzie, silnie
trujące, silnie zapachowe, silnie drażniące.
Charakterystyka: substancje
przenikliwe, rozpuszczalne w wodzie, silnie
trujące, silnie zapachowe, silnie drażniące.

Charakterystyka: substancje
przenikliwe, rozpuszczalne w wodzie, silnie
trujące, silnie zapachowe, silnie drażniące.

Charakterystyka: substancje
przenikliwe, rozpuszczalne w wodzie, silnie
trujące, silnie zapachowe, silnie drażniące.

Charakterystyka: substancje
przenikliwe, rozpuszczalne w wodzie, silnie
trujące, silnie zapachowe, silnie drażniące.

Charakterystyka: substancje
przenikliwe, rozpuszczalne w wodzie, silnie
trujące, silnie zapachowe, silnie drażniące.

Zagrożenie ogniem

Zagrożenie ogniem polega na tym, że w czasie pożaru, w tymże obszarze, mogąby przedstawić się niebezpieczeństwa. W tym celu uwzględniamy zabezpieczenie, w tymże przypadku, temperatury powietrza, wilgotności i ciśnienia.

Zagrożenie ogniem polega na tym, że w czasie pożaru, w tymże obszarze, mogąby przedstawić się niebezpieczeństwa. W tym celu uwzględniamy zabezpieczenie, w tymże przypadku, temperatury powietrza, wilgotności i ciśnienia.

Zagrożenie ogniem polega na tym, że w czasie pożaru, w tymże obszarze, mogąby przedstawić się niebezpieczeństwa. W tym celu uwzględniamy zabezpieczenie, w tymże przypadku, temperatury powietrza, wilgotności i ciśnienia.

Zagrożenie ogniem polega na tym, że w czasie pożaru, w tymże obszarze, mogąby przedstawić się niebezpieczeństwa. W tym celu uwzględniamy zabezpieczenie, w tymże przypadku, temperatury powietrza, wilgotności i ciśnienia.

Zagrożenie ogniem polega na tym, że w czasie pożaru, w tymże obszarze, mogąby przedstawić się niebezpieczeństwa. W tym celu uwzględniamy zabezpieczenie, w tymże przypadku, temperatury powietrza, wilgotności i ciśnienia.

Zabiegi sanitarne

Zabiegi sanitarne to zbiór czynności których celem jest usunięcie z powierzchni ciała substancji, które zagrażają lub mogą zagrażać zdrowiu lub życiu człowieka. Możemy je podzielić na dwa rodzaje.

Całkowite zabiegi sanitarne:

Polęgają one na usunięciu substancji szkodliwych z odsłoniętej powierzchni ciała (twarz, dłonie, a także wypłukanie jamy ustnej). W wykonaniu tych czynności bardzo pomaga Indywidualny Pakiet Przeciwdrobnoustrojowy (IPP).

Całkowite zabiegi sanitarne:

Ich idea polega na całkowitym umyciu ciała, np. podczas kąpieli. Wykonuje się je w specjalnie do tego przygotowanych punktach.

Ewakuacja ludności

Ewakuacja ludności jest jednym ze środków zbiorowej ochrony ludności i ma na celu ochronę życia i zdrowia ludzi, zwierząt, i mienia, w tymże obszarze, w czasie zagrożenia. Wskazane są również środki ochrony ludności w związku z zagrożeniami.

Ewakuacja ludności jest jednym ze środków zbiorowej ochrony ludności i ma na celu ochronę życia i zdrowia ludzi, zwierząt, i mienia, w tymże obszarze, w czasie zagrożenia. Wskazane są również środki ochrony ludności w związku z zagrożeniami.

Ewakuacja ludności jest jednym ze środków zbiorowej ochrony ludności i ma na celu ochronę życia i zdrowia ludzi, zwierząt, i mienia, w tymże obszarze, w czasie zagrożenia. Wskazane są również środki ochrony ludności w związku z zagrożeniami.

Ewakuacja ludności jest jednym ze środków zbiorowej ochrony ludności i ma na celu ochronę życia i zdrowia ludzi, zwierząt, i mienia, w tymże obszarze, w czasie zagrożenia. Wskazane są również środki ochrony ludności w związku z zagrożeniami.

Ewakuacja ludności jest jednym ze środków zbiorowej ochrony ludności i ma na celu ochronę życia i zdrowia ludzi, zwierząt, i mienia, w tymże obszarze, w czasie zagrożenia. Wskazane są również środki ochrony ludności w związku z zagrożeniami.

Ewakuacja ludności jest jednym ze środków zbiorowej ochrony ludności i ma na celu ochronę życia i zdrowia ludzi, zwierząt, i mienia, w tymże obszarze, w czasie zagrożenia. Wskazane są również środki ochrony ludności w związku z zagrożeniami.

Ewakuacja ludności jest jednym ze środków zbiorowej ochrony ludności i ma na celu ochronę życia i zdrowia ludzi, zwierząt, i mienia, w tymże obszarze, w czasie zagrożenia. Wskazane są również środki ochrony ludności w związku z zagrożeniami.

Ewakuacja ludności jest jednym ze środków zbiorowej ochrony ludności i ma na celu ochronę życia i zdrowia ludzi, zwierząt, i mienia, w tymże obszarze, w czasie zagrożenia. Wskazane są również środki ochrony ludności w związku z zagrożeniami.

Ewakuacja ludności jest jednym ze środków zbiorowej ochrony ludności i ma na celu ochronę życia i zdrowia ludzi, zwierząt, i mienia, w tymże obszarze, w czasie zagrożenia. Wskazane są również środki ochrony ludności w związku z zagrożeniami.

Instalacje ewakuacji

Instalacje ewakuacji to zbiór urządzeń i urządzeń, które służą do ewakuacji ludności z terenu zagrożenia. Wskazane są również środki ewakuacji ludności w związku z zagrożeniami.

Instalacje ewakuacji to zbiór urządzeń i urządzeń, które służą do ewakuacji ludności z terenu zagrożenia. Wskazane są również środki ewakuacji ludności w związku z zagrożeniami.

Instalacje ewakuacji to zbiór urządzeń i urządzeń, które służą do ewakuacji ludności z terenu zagrożenia. Wskazane są również środki ewakuacji ludności w związku z zagrożeniami.

Instalacje ewakuacji to zbiór urządzeń i urządzeń, które służą do ewakuacji ludności z terenu zagrożenia. Wskazane są również środki ewakuacji ludności w związku z zagrożeniami.

Instalacje ewakuacji to zbiór urządzeń i urządzeń, które służą do ewakuacji ludności z terenu zagrożenia. Wskazane są również środki ewakuacji ludności w związku z zagrożeniami.

Instalacje ewakuacji to zbiór urządzeń i urządzeń, które służą do ewakuacji ludności z terenu zagrożenia. Wskazane są również środki ewakuacji ludności w związku z zagrożeniami.

Instalacje ewakuacji to zbiór urządzeń i urządzeń, które służą do ewakuacji ludności z terenu zagrożenia. Wskazane są również środki ewakuacji ludności w związku z zagrożeniami.

Instalacje ewakuacji to zbiór urządzeń i urządzeń, które służą do ewakuacji ludności z terenu zagrożenia. Wskazane są również środki ewakuacji ludności w związku z zagrożeniami.

Instalacje ewakuacji to zbiór urządzeń i urządzeń, które służą do ewakuacji ludności z terenu zagrożenia. Wskazane są również środki ewakuacji ludności w związku z zagrożeniami.

Instalacje ewakuacji to zbiór urządzeń i urządzeń, które służą do ewakuacji ludności z terenu zagrożenia. Wskazane są również środki ewakuacji ludności w związku z zagrożeniami.

Instalacje ewakuacji to zbiór urządzeń i urządzeń, które służą do ewakuacji ludności z terenu zagrożenia. Wskazane są również środki ewakuacji ludności w związku z zagrożeniami.

Ewakuacja II stopnia - prowadzona jest w związku z zagrożeniami, które zagrażają zdrowiu lub życiu człowieka. Wskazane są również środki ewakuacji ludności w związku z zagrożeniami.

Ewakuacja II stopnia - prowadzona jest w związku z zagrożeniami, które zagrażają zdrowiu lub życiu człowieka. Wskazane są również środki ewakuacji ludności w związku z zagrożeniami.

Ewakuacja II stopnia - prowadzona jest w związku z zagrożeniami, które zagrażają zdrowiu lub życiu człowieka. Wskazane są również środki ewakuacji ludności w związku z zagrożeniami.

Ewakuacja II stopnia - prowadzona jest w związku z zagrożeniami, które zagrażają zdrowiu lub życiu człowieka. Wskazane są również środki ewakuacji ludności w związku z zagrożeniami.

Ewakuacja II stopnia - prowadzona jest w związku z zagrożeniami, które zagrażają zdrowiu lub życiu człowieka. Wskazane są również środki ewakuacji ludności w związku z zagrożeniami.

Ewakuacja II stopnia - prowadzona jest w związku z zagrożeniami, które zagrażają zdrowiu lub życiu człowieka. Wskazane są również środki ewakuacji ludności w związku z zagrożeniami.

Ewakuacja II stopnia - prowadzona jest w związku z zagrożeniami, które zagrażają zdrowiu lub życiu człowieka. Wskazane są również środki ewakuacji ludności w związku z zagrożeniami.

Ewakuacja II stopnia - prowadzona jest w związku z zagrożeniami, które zagrażają zdrowiu lub życiu człowieka. Wskazane są również środki ewakuacji ludności w związku z zagrożeniami.

Ewakuacja II stopnia - prowadzona jest w związku z zagrożeniami, które zagrażają zdrowiu lub życiu człowieka. Wskazane są również środki ewakuacji ludności w związku z zagrożeniami.

Ewakuacja II stopnia - prowadzona jest w związku z zagrożeniami, które zagrażają zdrowiu lub życiu człowieka. Wskazane są również środki ewakuacji ludności w związku z zagrożeniami.

Ochrona ludności i zwierząt

**Justyna Stawiska
Mateusz Balcerek**

Indywidualne środki ochrony :

Indywidualne środki ochrony przed skażeniami zabezpieczają przed :

- bojowymi środkami trującymi,
- toksycznymi środkami przemysłowymi,
- biologicznymi
- pyłem promieniotwórczym
- częściowo przed działaniem promieniowania cieplnego powstającego podczas wybuchów jądrowych.

Środki te dzielimy na :

środki ochrony dróg oddechowych

środki ochrony skóry

Do indywidualnych środków ochrony dróg oddechowych zalicza się:

- maski przeciwgazowe filtracyjne i izolacyjne różnych typów
- respiratory
- maski tkaninowe i opaski przeciwpyłowe wykonane we własnym zakresie

Maski izolacyjne połączone są ze zbiornikiem tlenu, a proces oddychania zachodzi bez udziału powietrza atmosferycznego.

W maskach filtracyjnych skażone powietrze oczyszcza się w czasie przepływu przez pochłaniacz. Najstarszymi ze spotykanych obecnie masek filtracyjnych są: maska przeciwgazowa typu wojskowego oraz maska typu cywilnego.

Maska izolacyjna

W maskach izolacyjnych drogi oddechowe i oczy są całkowicie odizolowane od skażonego środowiska. Osoba używająca maski oddycha powietrzem zawartym lub wytwarzanym w urządzeniu wchodzącym w skład maski.

Drogi oddechowe można chronić środkami zastępczymi, do których należą podręczne środki ochrony w postaci masek przeciwpyłowych, tamponów czy opasek ochronnych, wykonanych we własnym zakresie z gazy i waty zwilżonej przed użyciem w roztworze sody. Oczy chroni się okularami np. przeciwpyłowymi. Do chwilowego zabezpieczenia dróg oddechowych może służyć również ręcznik czy kilkakrotnie złożona chustka.

Indywidualne środki ochrony skóry :

Bojowe środki trujące przedostają się nie tylko drogami oddechowymi, ale i przez skórę. Należy zatem zadbać o osłonę całego ciała. Do tego służą indywidualne środki ochrony skóry, do których zalicza się:

- ogólnowojskową odzież ochronną OP-1M (płaszcz, pończochy, rękawice ochronne)
 - lekką odzież ochronną L-1i L-2
- filtracyjną odzież ochronną F000-1 (kurtka z kapturem, spodnie na szelkach, rękawice z ocieplaczami, kalosze, torba na odzież)

Zastępcze środki ochrony skóry, są niezbędnym uzupełnieniem środków ochrony dróg oddechowych. Są nimi:

- **wszelkiego rodzaju płaszcze i peleryny przeciwdeszczowe z gumy i podgumowane, z płótna impregnowanego, tkanin z włókien sztucznych, folii itp.;**
- **fartuchy ochronne gumowe, z tkanin podgumowanych i impregnowanych, skórzane i z tworzyw sztucznych;**
- **kombinezony skórzane i ubiory z folii metalizowanej;**
- **buty gumowe, skórzane i z tworzyw sztucznych;**
- **okulary ochronne (przemysłowe, motocyklowe, narciarskie);**
- **nakrycia głowy gumowe, skórzane i z tworzyw sztucznych.**

Z wymienionych przedmiotów można skompletować odzież ochronną, która - wraz ze środkami ochrony dróg oddechowych - umożliwi wykonanie krótkotrwałych czynności ratowniczych, niezbędnych prac gospodarczych, a także przejście krótkiego odcinka terenu skażonego.

Zbiorowe środki ochrony ludności

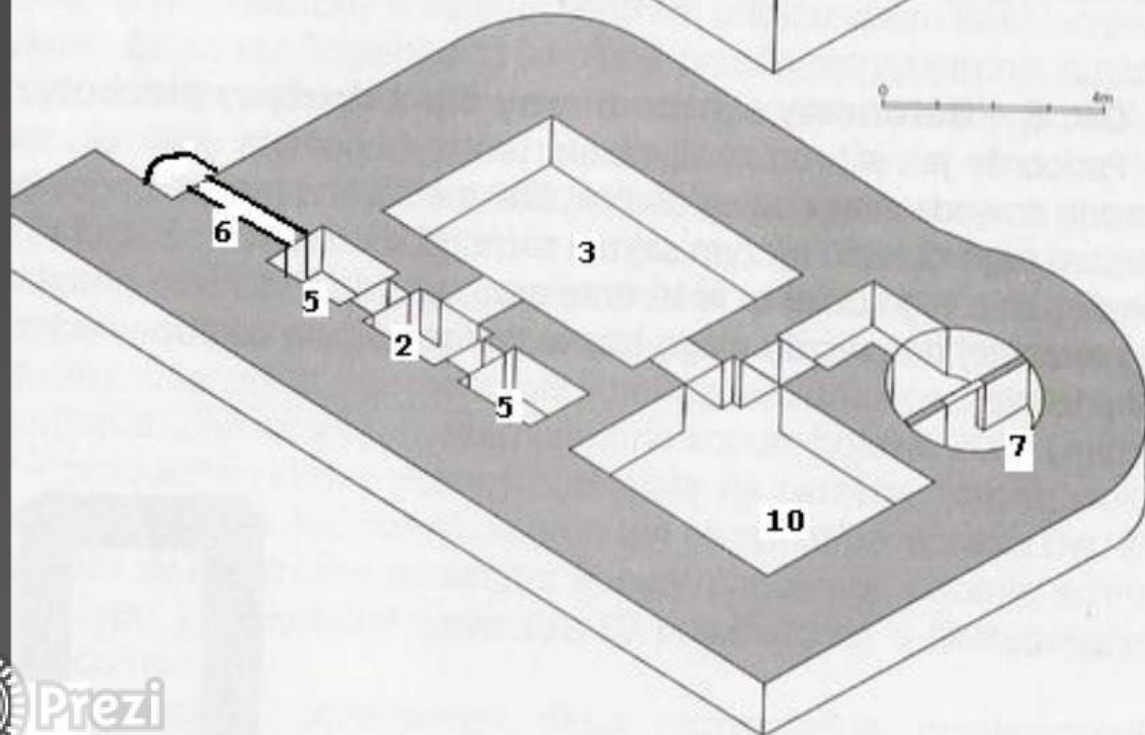
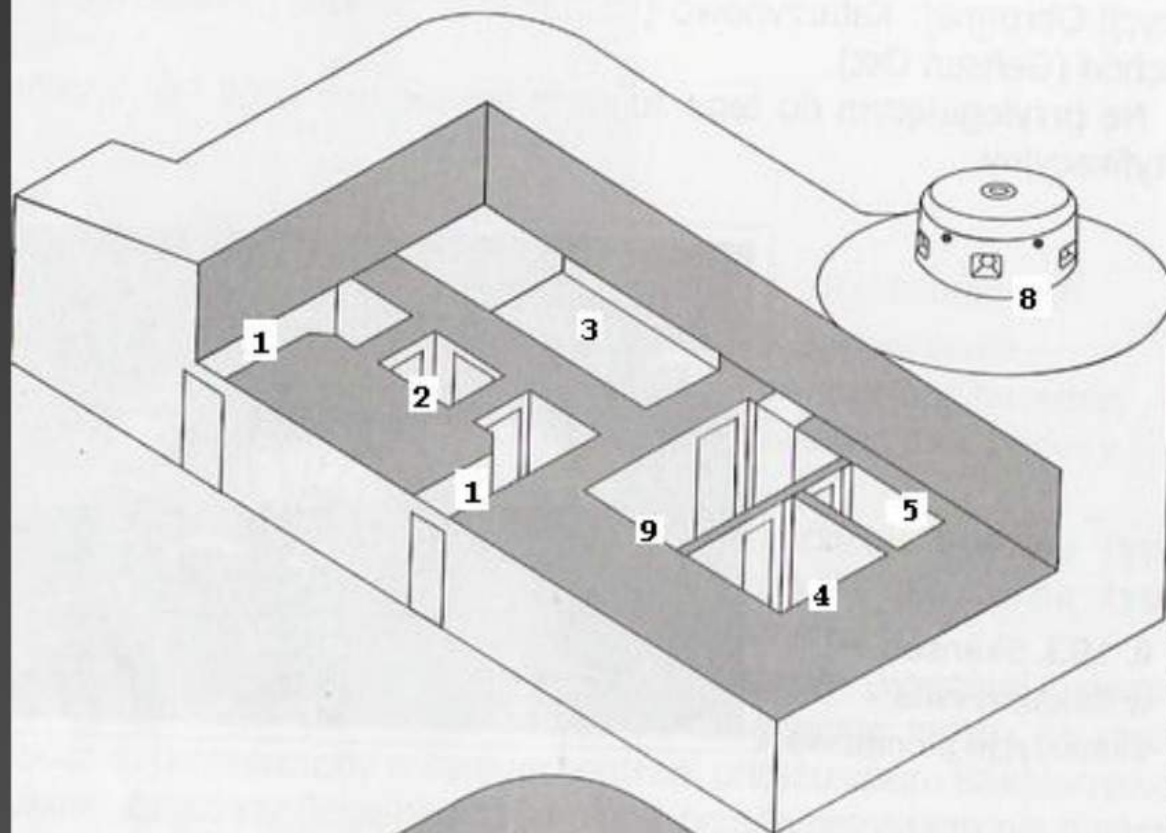
W czasie działań wojennych ludzie zawsze opuszczali miejsca najbardziej zagrożone. Udawali się zbiorowo do miejsc, w których mogli się ukryć. Zbiorowe miejsca ochrony ludności dzieli się na:

- stałe (schrony, ukrycia, szczeliny przeciwlotnicze)
- ruchome (wozy bojowe, samoloty, pojazdy opancerzone)

SCHRON – jest to zakryty obiekt fortyfikacyjny, przeznaczony do prowadzenia obserwacji, kierowania walką, ochrony ludzi i sprzętu technicznego przed środkami rażenia nieprzyjaciela. Budowane są zgodnie z wytrzymałościowymi normami technicznymi. Są wyposażone w urządzenia umożliwiające przetrwanie ludności.

© <http://fotowroclaw.blox.pl>

- 1- wejście
- 2- śluza gazoszczelna
- 3- pomieszczenie pogotowia bojowego
- 4- pomieszczenie dowódcy
- 5- magazyn
- 6- wyjście ewakuacyjne
- 7- ubikacja
- 8- izba bojowa
- 9- klatka schodowa
- 10- pomieszczenie wentylatorów

Schrony odpowiednio wyposażone chronią ludność przed bezpośrednim działaniem bomb, promieniowaniem, skażeniem chemicznym, pożarami.

Ze względu na położenie schrony dzielimy na:

- wolno stojące – jeden metr pod ziemią**
- pod budynkami – poniżej poziomu ziemi**

Każdy schron wyposażony jest w zapasowe wejścia i wyjścia z gazoszczelnymi i ognioodpornymi drzwiami hermetycznymi. W pomieszczeniach może przebywać od ok. 50 do 300 osób.

UKRYCIA służą krótkotrwałej ochronie ludności są to piwnice i podpiwniczenia.

Ukrycia mają służyć do krótkotrwałej ochrony ludności przed środkami konwencjonalnymi, pyłem promieniotwórczym, BST i TSP. Wentylację stanowią urządzenia taki jak w schronie.

Ukrycia wyposaża się w sprzęty taki jak:

ławki do siedzenia

zapas żywności i wody do picia,

- sprzęt gaśniczy i do odgruzowania,**
- apteczkę,**
- latarki na baterie.**

Przykładowe rozplanowanie pomieszczeń w ukryciu schronowym

- 1 - przedsionek gazoszczelny
- 2 - korytarz
- 3 - komora dekontaminacyjna z natryskiem
- 4 - umywalnia
- 5 - ubikacje

- 6A - komora schronowa z miejscami stojącymi
- 6B - komora schronowa z miejscami leżącymi
- 7 - pomieszczenie gospodarcze
- 8 - komora filtrowentylacyjna
- 9 - komora rozprężeniowa
- 10 - tunel ewakuacyjny
- 11 - wyłaz - czerpnia powietrza

Zasady zachowania się w zbiorowych środkach ochrony:

- ☒ należy podporządkować się służbą ochronnym
- ☒ schrony można opuścić dopiero po usłyszeniu sygnału
- ☒ nie wolno palić, biegać

Każdy musi posiadać:

- dokument tożsamości
- leki
- środki opatrunkowe
- żywność, wodę
- środki ochrony
- latarkę, koc

☒

☒ NIE WOLNO:

- posiadać ostrych narzędzi
- mieć przy sobie substancji żrących, łatwopalnych, cuchnących
- przetrzymywać zwierząt domowych
- wykonywać żadnych czynności, które powodują nadmierne zużycie tlenu

Ewakuacja ludności

Ewakuacja ludności jest jednym ze środków zbiorowej ochrony ludności i ma na celu ochronę życia i zdrowia ludzi, zwierząt, ratowanie mienia, w tym zabytków ruchomych oraz ważnej dokumentacji, w przypadku wystąpienia wszelkiego rodzaju zagrożeń.

Konieczność jej przeprowadzenia może mieć miejsce w różnych stadiach niebezpiecznego zdarzenia. W praktyce najczęściej przeprowadza się ewakuację osób poszkodowanych lub bezpośrednio zagrożonych (także ich zagrożonego mienia) po wystąpieniu niebezpiecznego zdarzenia (np. pożaru, wybuchu lub innego miejscowego zagrożenia) w obiektach lub zagrożonym terenie.

Rodzaje ewakuacji

Ewakuacja I stopnia - prowadzona jest po wystąpieniu pożaru lub innego niebezpiecznego zdarzenia miejscowego (wybuchu, awarii technicznej, chemicznej itp.) w celu ratowania życia i zdrowia osób poszkodowanych lub znajdujących się w strefie bezpośredniego zagrożenia, ratowanie życia zwierząt oraz mienia, w tym zabytków i ważnej dokumentacji.

Ponieważ ewakuacja I stopnia ma najczęściej związek z działaniami w strefie bezpośredniego zagrożenia życia i zdrowia, do jej przeprowadzenia należy przewidzieć siły i środki podmiotów ratowniczych dysponujących odpowiednim wyposażeniem ochronnym oraz niezbędną wiedzą do wykonywania działań we wspomnianej strefie, przede wszystkim Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego.

Ewakuacja II stopnia - prowadzona jest w związku z groźbą wystąpienia lub wystąpieniem zagrożeń wielkoobszarowych, innych niż zagrożenia militarne (np. powodzie, poważne awarie przemysłowe, zagrożenia radiacyjne, pożary obszarów leśnych itp.).

Cechą charakterystyczną ewakuacji II stopnia jest sytuacja, w której dostępna na co dzień ilość sił i środków jest niewystarczająca.

Ponieważ ewakuacja II stopnia dotyczy obszarów o zagrożeniu potencjalnym, do jej prowadzenia mogą być wykorzystane podmioty realizujące zadania w zakresie ochrony ludności nie dysponujące specjalistycznym sprzętem ochronnym oraz wiedzą niezbędną do wykonywania działań w strefie bezpośredniego zagrożenia życia i zdrowia.

Ewakuacja III stopnia - prowadzona w związku z zagrożeniami związanymi z zewnętrznym zagrożeniem bezpieczeństwa państwa (kryzysem polityczno-militarnym) oraz wojną.

W ramach ewakuacji III stopnia wyróżnia się następujące jej warianty:

organizację ewakuacji z rejonów (miejsc), które należy opuścić z punktu widzenia interesu prowadzenia działań przez Siły

Zbrojne;

organizację ewakuacji ludności, która wyrazi chęć opuszczenia obszarów potencjalnie zagrożonych prowadzeniem działań militarnych;

samoewakuację ludności.

W ramach ewakuacji I, II i III stopnia należy uwzględnić samoewakuację ludności. Samoewakuacja polega na przemieszczeniu się ludności z rejonów w których może wystąpić lub wystąpiło bezpośrednie zagrożenie dla życia i zdrowia poza strefę zagrożenia. Prowadzona jest przede wszystkim w oparciu o własne możliwości (transportowe, zakwaterowania, itd.).

Zabiegi sanitarne

Zabiegi sanitarne to zbiór czynności których celem jest usunięcie z powierzchni ciała substancji, które zagrażają lub mogą zagrażać zdrowiu lub życiu człowieka. Możemy je podzielić na dwa rodzaje.

Częściowe zabiegi sanitarne:

**Polegają one na usunięciu substancji szkodliwych z odsłoniętej powierzchni ciała (twarz, dłonie, a także wypłukanie jamy ustnej)
W wykonaniu tych czynności bardzo pomaga Indywidualny Pakiet Przeciwchemiczny (IPP)**

Całkowite zabiegi sanitarne:

**Ich idea polega na całkowitym umyciu ciała, np. podczas kąpieli
Wykonuje się je w specjalnie do tego przygotowanych punktach**

Zabiegi specjalne

Zabiegi specjalne polegają na tym samym co zabiegi sanitarne, z tą różnicą, że wykonuje się je na przedmiotach, z którymi ludzie mają bliski kontakt (np. samochód, budynki, ubrania)

Częściowe zabiegi specjalne:

Wykonuje się je natychmiast po skażeniu przy użyciu specjalnych pakietów odkażających, w tym wody i tamponów. Na początku zawsze odkażane są ubrania

Całkowite zabiegi specjalne:

Polegają na całkowitym usunięciu czynników promieniotwórczych z przedmiotów codziennego użytku

Dezaktywacja- usuwanie substancji promieniotwórczych ze sprzętu, środków transportowych, żywności, odzieży, wody i terenu. Dezaktywacja może być częściowa lub całkowita.

Odkazanie- usuwanie środków trujących ze skażonego sprzętu, ubrania, terenu, wody, żywności, paszy itp. Odkazanie może być częściowe lub całkowite.

Dezynfekcja- niszczenie drobnoustrojów chorobotwórczych (biologicznych) i ich form przetrwalnikowych w środowisku zewnętrznym.

Dezynsekcja- niszczenie owadów

Deratyzacja- niszczenie gryzoni

Dekontaminacja- usuwanie szkodliwych substancji ze skażonych: powierzchni skóry, odzieży, urządzeń, obiektów, przedmiotów i zwierząt, zwłaszcza na terenach powodziowych po opadnięciu wody.

Ochrona zwierząt

Podczas sytuacji chemicznego skażenia obszaru działania mające na celu ochronę zwierząt polegają na zabezpieczeniu-uszczelnieniu obór i chlewni z bydłem i trzodą- i uniemożliwieniu przedostawania się szkodliwych substancji do wnętrza. W budynkach gospodarczych, w miarę możliwości należy uszczelnić wszystkie otwory, przez które mogłoby przedostać się zanieczyszczenie. We wnętrzu uszczelnionych pomieszczeń, w skutek podwyższonej temperatury powietrza, wytwarza się nadciśnienie, które nie dopuszcza do przenikania środków trujących z zewnątrz.

W uszczelnionych pomieszczeniach należy zgromadzić żywność i wodę na okres 5-7 dni, a dodatkowy zapas pożywienia (7-10 dni) powinien znajdować się zabezpieczony w bezpiecznej (pod względem przeciwpożarowym) odległości.

W razie zagrożenia zwierzęta z gospodarstw położonych w pobliżu dużych miast, ośrodków przemysłowych oraz obiektów wojskowych należy wywieźć na odległość 20-50km.

Planując ewakuację zwierząt w obszarze województwa, należy przyjąć zasadę, że najpierw zabezpieczamy i wywozimy materiał hodowlany (do reprodukcji), a następnie zwierzęta gospodarskie.

KONIEC

*Dziękujemy
z uwagą :)*